

मुंबई

आरोग्य विम्याच्या किमतीबाबत वय हा सर्वात महत्त्वाचा घटक

CD

Published on: 16 March 2026, 4:38 pm IST

आरोग्य विम्याच्या किमतीबाबत वय हा सर्वात महत्त्वाचा घटक

- आनंद रॉय, व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी, स्टार हेल्थ इन्शुरन्स आणि जनरल इन्शुरन्स कौन्सिलच्या कार्यकारी समितीचे सदस्य

मुंबई, ता. १६ : 'आरोग्य विम्याच्या किमतीबाबत वय हा सर्वात महत्त्वाचा घटक असल्याचे प्रतिपादन स्टार हेल्थ इन्शुरन्स आणि जनरल इन्शुरन्स कौन्सिलच्या कार्यकारी समितीचे सदस्य आनंद रॉय यांनी नुकतेच केले. ते म्हणाले, 'भारतात आरोग्य विम्याचा निर्णय क्वचित पुढाकार घेऊन घेतला जातो. अनेकदा विवाह किंवा बाळाच्या आगमनासारख्या आयुष्यातील महत्त्वाच्या टप्प्यांनंतर किंवा वैद्यकीय आपत्कालीन परिस्थितीला प्रतिसाद म्हणून अधिक तातडीने घेतला जातो. अनेक प्रौढ तरुणांमध्ये विम्याकडे अजूनही एक खर्चातील भर म्हणून पाहिले जाते. त्यामुळे तो फारशी जबाबदारी नसल्यास किंवा आरोग्याच्या समस्या अपरिहार्य नसल्यास पुढे ढकलला जातो. परंतु या परिस्थितीत आता बदल घडू लागले आहेत.'

रॉय यांनी सांगितले, 'गेल्या दशकात भारतातील आरोग्यसेवेच्या खर्चात झपाट्याने वाढ झाली आहे. रुग्णालयांचे भरमसाट दर आणि निदान आणि विशेष काळजीवर अवलंबित्वात झालेली वाढ ही त्याची कारणे आहेत. त्याचवेळी वैद्यकीय आपत्कालीन परिस्थिती स्वाभाविकपणे अनपेक्षित आहे. आरोग्य विमा घेण्यास विलंब केल्याने संरक्षण तर लांबणीवर पडतेच, पण त्याचबरोबर करिअर निर्मितीच्या आणि दीर्घकालीन स्थैर्याच्या निर्णायक वर्षांमध्ये आर्थिक असुरक्षितता मोठ्या प्रमाणावर वाढते. कार्यरत वयाच्या लोकसंख्येपैकी सुमारे ७० टक्के लोकांकडे विमा नसल्यामुळे कव्हेरजमधील अंतर मोठे आहे. त्यातही तरुण प्रौढांचे प्रतिनिधित्व प्रामुख्याने कमी आहे. त्यामुळे दीर्घकालीन जीवनशैलीशी संबंधित परिस्थिती आणि आपत्कालीन वैद्यकीय घटना या दोन्हीशी त्यांचा संपर्क कमी होतो. याचा परिणाम म्हणून आरोग्य विम्यात लवकर गुंतवणूक एक काळाची गरज ठरली आहे. हे एक जबाबदारी म्हणून कमी परंतु जोखमीचा सामना करण्यासाठी महत्त्वाचे पाऊल ठरते. त्यामुळे कालांतराने वाढीव आर्थिक अंदाजासह संरक्षणाची सातत्यपूर्णता शक्य होते.'

पुढे ते म्हणाले, 'जसजसे वय वाढते तसतसे प्रीमियममध्ये सामान्यतः आरोग्याबाबत जास्त धोका आणि दाय्यांची शक्यता प्रतिबिंबित करण्यासाठी वाढ होते. प्रीमियमचे लाभ पॉलिसीशी संबंधित असले तरी लवकर विमा घेतल्यामुळे निवडक उत्पादनांमध्ये उपलब्ध असलेल्या वयाशी संबंधित किमतीच्या चौकटीत प्रवेश मिळणे शक्य होऊ शकते. त्यामुळे संरक्षणाच्या सुरुवातीच्या वर्षांमध्ये स्थैर्य आणि खर्चाबाबत कार्यक्षमता मिळू शकते. अशा लोकांना नंतरच्या टप्प्यात पॉलिसीमध्ये प्रवेश करणाऱ्या इतरांच्या तुलनेत कमी प्रीमियम भरावा लागतो. विम्यात लवकर गुंतवणूक केल्याने आधीपासून अस्तित्वात असलेल्या आजाराशी संबंधित प्रीमियम लोडिंगची शक्यतादेखील कमी होते. हे लोड एक किंवा अधिक आजार असण्याची प्रवृत्ती लक्षात घेऊन नंतरच्या टप्प्यात विम्याची निवड करणाऱ्या अर्जदारांना सामान्यतः लागू केले जातात.'

व्याप्तीची सातत्यात आणि प्रतीक्षा कालावधी आरोग्य विम्याचे परिणाम सातत्यपूर्णतेने संबंधित आहेत. अनेकदा रिटेल आरोग्य विमा पॉलिसीमध्ये आधीपासून अस्तित्वात असलेल्या आजारासाठी प्रतीक्षा कालावधी समाविष्ट असतो. तो सामान्यतः दोन ते चार वर्षांपर्यंत असतो. लहान वयातच विम्यात गुंतवणूक केल्याने लोकांना सामान्यतः कोणताही आजार उद्भवण्यापूर्वी त्यांची पॉलिसीची मुदत सुरू करता येते. त्यामुळे आरोग्यसेवेच्या गरजा उद्भवण्यापूर्वी लागू असलेला कोणताही प्रतीक्षा कालावधी टाळता येतो किंवा सहजपणे पूर्ण करता येतो. याव्यतिरिक्त नंतरच्या वयात विमा घेणाऱ्या व्यक्तींना असे आढळून येते, की प्रतीक्षा कालावधी किंवा अपवाद अनेकदा वाढीव वैद्यकीय वापराच्या कालावधीत समाविष्ट होतात. त्यामुळे रुग्णालयात दाखल करण्याची वेळ येते तेव्हा खिशातून खर्च करावा लागतो. मंजुरीचा परिणामदेखील वयानुसार बदलतो. मर्यादित किंवा कोणताही वैद्यकीय आजाराचा इतिहास नसलेल्या तरुण अर्जदारांना कमी दर आणि कमी प्रतिबंधात्मक पॉलिसी अटी लागू होतात.

व्याप्ती विस्तार आणि दीर्घकालीन पॉलिसी मूल्य लवकर विमा खरेदी केल्याने लोकांना आपले उत्पन्न आणि जबाबदाऱ्या वाढत असताना कव्हेरजचे पुनरावलोकन करण्याची आणि वाढवण्याची लवचिकता मिळते. विम्याच्या रकमेतील प्रत्येक वाढ लागू असलेल्या नियमांच्या सापेक्ष असते. पॉलिसीचा दीर्घकालीन कार्यकाळ ग्राहकांना प्रतिबंधात्मक आरोग्य तपासणी, नो-क्लेम बोनस आणि निरोगीपणाशी संबंधित प्रोत्साहन असे लाभ मिळवण्यास सक्षम करतो. हे लाभ वाढते असले तरी कालांतराने आरोग्य विम्याच्या मूल्य प्रस्तावात मोठ्या प्रमाणावर सुधारणा करतात.

कर कार्यक्षमता आणि आर्थिक नियोजन आर्थिक नियोजनाच्या दृष्टिकोनातून आरोग्य विमा हजे अनेकदा प्राप्तिकर कायद्याच्या संबंधित तरतुदीनुसार कर कपातीसाठी पात्र असतात. त्यामुळे ऐच्छिक खर्चाऐवजी धोका व्यवस्थापनाचे मुख्य साधन म्हणून त्यांची भूमिका बळकट होते. वस्तु आणि सेवा कर (जीएसटी) मधून आरोग्य विमा प्रीमियमला सूट देण्याच्या सरकारच्या निर्णयामुळे कर ०% पर्यंत आला आहे. त्यामुळे ग्राहकांसाठी दर परवडणारे होतात. प्रामुख्याने पहिल्यांदा खरेदी करणाऱ्या आणि मध्यम उत्पन्न असलेल्या कुटुंबांसाठी संरक्षणाचा एकूण खर्च कमी होतो. त्यामुळे खरेदीतील अडथळे कमी होतील आणि आरोग्य विम्याचा व्यापक अवलंब करण्यास मदत होईल, अशी अपेक्षा आहे. त्यामुळे देशातील एकूण विमा खरेदी अधिक सक्षम होईल.

प्रतिसादात्मक खर्चापासून ते आरोग्यसेवेच्या नियोजित वापरापर्यंत वैद्यकीय आपत्कालीन परिस्थितीवर खर्च करण्यास विलंब करण्याऐवजी निदान, प्रतिबंधात्मक काळजी आणि लवकर उपचार मिळवण्यास प्रोत्साहित करून आरोग्य विमा प्रामुख्याने आरोग्यसेवेच्या वर्तनावर प्रभाव टाकतो. आरोग्य विमा हा एक प्रतिक्रियांतील खर्च असल्याने नियोजित आरोग्यसेवेकडे वळल्याने फक्त वैयक्तिक परिणामांत सुधारणा होत नाही तर योजनेच्या व्यापक कार्यक्षमतेसही लाभ होतो. अशा प्रकारे आरोग्य विमा लवकर खरेदी करणे ही आता सोयीची बाब नाही तर दीर्घकालीन आर्थिक लवचीकतेची सुसंगत असलेली एक धोरणात्मक निवड आहे. भारतातील कार्यरत वयोगटातील सुमारे ७० टक्के लोकसंख्येकडे सध्या विमा नाही आणि जीवनशैलीशी संबंधित जोखीम वाढते आहे, असे चित्र दिसते.

सकाळ+ चे सदस्य व्हा

Related Stories

आरोग्य विम्याच्या किमतीबाबत वय हा सर्वात महत्त्वाचा घटक
CD · 13 March 2026

Pune News: रुग्णालयांच्या अवाजवी विलंब आता बसणार चाप; आरोग्यमंत्र्यांकडून 'स्टॅंडर्ड ट्रीटमेंट प्रोटोकॉल'ची महत्त्वपूर्ण घोषणा..
सकाळ वृत्तसेवा · 13 March 2026

गोरेगाव-मुकुंड प्रकल्पाने गाठला महत्त्वाचा टप्पा
CD · 11 March 2026

लडकणा आणि प्री-डायबेटिक स्थिती
सकाळ वृत्तसेवा · 08 March 2026